

EDÍCIA
SLOVENSKEJ
LEKÁRSKEJ
KNIŽNICE

InfoMedLib

Bulletin Slovenskej lekárskej knižnice

2 2008
Ročník 9

OBSAH

Vzácný človek – vzácné jubileum 4

INFORMÁCIE ZO SLOVENSKEJ LEKÁRSKEJ KNIŽNICE

Marta Weissová
Svet pre všetkých 7

PhDr. Gabriela Škorvanková
Informácia ako prostriedok existencie 11

PhDr. Marta Žilová - Marta Weissová
OZ MEDLIB jubiluje 13

Predstavujeme Vám členov redakčnej rady IML
Bc. Ľubica Korgová 18

RNDr. Bela Štalmašková
Slovenské lekárske periodiká – aktualizácia 21

PRÍSPEVKY ZO SIETE LEKÁRSKYCH KNIŽNÍC

Bc. Ľubica Korgová
Etika v knižnici alebo niečo na zamyslenie 22

Mgr. Soňa Tomašových
Pár slov ku Dňu duševného zdravia 25

Mgr. Ľudmila Hrčková
Liga proti reumatizmu 26

Marta Weissová
Predstavujeme vám lekárske knižnice na internete 30

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

Marta Weissová
[Prof. MUDr. Pavol Šteiner, DrSc.](#) 36

Z ODBORNEJ TLAČE 38

Marta Weissová
Anotovaný výber zo slovenskej a českej odbornej tlače 38

JUBILEÁ PRACOVNÍKOV KNIŽNÍC 42

AKTUALITY

Marta Weissová
[INFORMATIO MEDICATA 2008](#) 45

[Edičná činnosť NCZI](#) 47

Marta Weissová
[Správna výživa a zdravý spôsob života](#) 49

[Rozšírený modul \(KIS MaSK\)](#) 54

TERMINOLOGICKÉ OKIENKO

Marta Weissová
Výber – M 56

REGISTRE 60

VZÁCNY ČLOVEK – VZÁCNE JUBILEUM

Slovenská lekárska knižnica, ktorej poslaním je uspokojovanie informačných potrieb predovšetkým lekárom a zdravotníckym pracovníkom, oceňuje záujem svojich používateľov o poskytované knižnično-informačné služby, o využívanie dokumentov a informačných zdrojov. Používatelia knižnice sú určujúcim stimulom skvalitňovania knižničnej práce, ich podnety a názory sú cenným informačným prameňom.

Slovenská lekárska knižnica si obzvlášť vysoko cení používateľov, najmä z radov lekárov, ktorí svojou aktívnou podporou a spolupracou vo veľkej miere prispeli a prispievajú k napĺňaniu úloh a poslania knižnice.

Ich aktívny prístup ku knižničnému daniu, pre dnešnú dobu výnimočný je pre knižnicu o to vzácnejší a nenahraditeľný. Vzájomné prepojenie medicíny v zastúpení osobnosti lekára a odbornej práce knihovníka je prínosom pre poskytované služby knižnice vo všetkých jej oblastiach.

Tým používateľom a spolupracovníkom, ktorí sa významnou mierou zaslúžili o rozvoj knižnice ako prejav vďaky a úcty udeľuje knižnica čestné členstvo.

Za významnú podporu a dlhoročnú spoluprácu pri rozvoji Slovenskej lekárskej knižnice bolo udelené čestné členstvo aj prof. MUDr. Jánovi Štefanovičovi, DrSc.

Profesor Ján Štefanovič má zásluhu aj na vzniku Slovenskej lekárskej knižnice a ako dlhoročný používateľ knižnice svojou osobnou účasťou, odbornými radami sa podieľal na skvalitňovaní jej činnosti. Bol zakladajúcim predsedom občianskeho združenia MEDLIB. Túto funkciu vykonával s veľkou zodpovednosťou v rokoch 2003 – 2007, za čo mu ešte raz aj touto cestou ďakujeme. V súčasnom období je členom predsedníctva OZ MEDLIB.

V týchto dňoch sa pán profesor MUDr. Ján Štefanovič, DrSc. dožíva významného životného jubilea.

Je nám ctou pripomenúť si vzácneho človeka, vedeckú autoritu, významného predstaviteľa a zakladateľa slovenskej imunológie i zakladajúceho predsedu občianskeho združenia MEDLIB. Pri tejto príležitosti si dovoľujeme vysloviť poďakovanie za dlhoročnú spoluprácu a odbornú pomoc Slovenskej lekárskej knižnici.

Vážený pán profesor, k Vášmu významnému životnému jubileu v mene všetkých pracovníkov Slovenskej lekárskej knižnice v Bratislave srdečne blahoželáme, prajeme pevné zdravie a osobnú pohodu.

Dovoľujeme si srdečne zablahoželať k udeleniu vysokého štátneho vyznamenania Radu Ľudovíta Štúra I. triedy, ktoré Vám za mimoriadne zásluhy o rozvoj slovenskej medicíny a rozvoj vedy v oblasti klinickej mikrobiológie a imunológie dňa 1. 9. 2008 udelil prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič

Prof. MUDr. Ján Štefanovič, DrSc. sa narodil 19. 11. 1928 v Moravskom Lieskovom. Po maturite na gymnáziu v Novom Meste n/Váhom a v Banskej Bystrici študoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave, kde úspešne promoval v roku 1953. V roku 1959 ukončil aspirantúru na Mikrobiologickom ústave ČSAV v Prahe, absolvoval vedecké stáže v zahraničí, okrem iných aj v Pasteurovom ústave v Paríži.

V rokoch 1984 – 1992 bol riaditeľom Ústavu mikrobiológie a imunológie na LFUK v Bratislave. V roku 1987 bol menovaný akademikom SAV a o rok neskôr členom – korešpondentom ČSAV. Bol školiteľom 23 kandidátov vied, šesť pracovníkov získalo hodnosť doktorov vied. Publikoval niekoľko stoviek vedeckých a odborných prác doma i v zahraničí, je autorom, resp. spoluautorom množstva kníh a učebných pomôcok. Výskumne sa podieľal na riešení otázok lekárskej mikrobiológie a najmä imunologickej problematiky. Dlhoročné odborné skúsenosti prezentoval na mnohých prednáškach doma i v zahraničí, kde získal mnoho ocenení. Je nositeľom Národnej ceny za práce v imunológii, za rozvoj mikrobiológie v Československu bol vyznamenaný medailou prof. Františka Patočku. V tomto roku rodná obec Moravské Lieskové udelila profesorovi Štefanovičovi čestné občianstvo obce a bola mu odovzdaná pamätná medaila.

Veľmi si vážime a oceňujeme dlhoročný záujem pána profesora Štefanoviča o činnosť našej knižnice a jeho cenné rady boli a sú pre našu prácu ďalším povzbudením.

Svoj vzťah ku knižnici a jej poslaniu vyjadril v nasledovných slovách:

„S vdakou a obdivom pozeráme na Slovenskú lekársku knižnicu, ktorú čas nezničil, prežila všetko, lebo vznikla z potrieb modernej medicíny, ostala verná svojim zásadám a prajeme si, aby pokračovala v realizácii svojich úloh a aby mohla umocniť svoje aktivity i využívaním moderných dostupných prostriedkov“.

Redakčná rada

SVET PRE VŠETKÝCH

Motto:

„Na ceste k dobru vždy nájdeš priateľov.
Ak ruku podáš, sú všade okolo teba“

Vytvorenie knihy pre nevidiaceho čitateľa je nielen náročné, ale potrebuje aj špecifické ilustračné stvárnenie. Vytváranie obrazu k pochopeniu vzťahov sveta zase vyžaduje tvorba pre nepočujúcich. Práve kniha otvára možnosť spojiť ich svet so svetom počujúcich a pomáha im ho pochopiť.

Výstava kníh a učebných pomôcok pre zdravotne postihnutých *Svet pre všetkých* sa konala v dňoch 7. – 15. októbra 2008 a pre používateľov knižnice, odbornú komunitu a širokú verejnosť bola prístupná vo výstavnej miestnosti Národného centra zdravotníckych informácií, Slovenskej lekárskej knižnice v Bratislave.

Výstavu dňa 7. októbra slávnostne otvorila PhDr. Marta Žilová, vedúca Slovenskej lekárskej knižnice. Po príhovore riaditeľa Bibiany Ing. Petra Tvrdoňa, oboznámila prítomných s tematikou a zameraním výstavy komisárka výstavy PhDr. Gabriela Škorvanková.

Milým doplnkom otvorenia bolo hudobné vystúpenie žiakov zo Základnej školy internátnej pre slabozrakých a nevidiacich.

Cieľom výstavy bolo ponúknuť návštevníkom, pohľad na tvorbu kníh a učebných pomôcok ako aj ich praktické využitie v oblasti:

- nevidiacich a slabozrakých
- nepočujúcich a so zbytkami sluchu

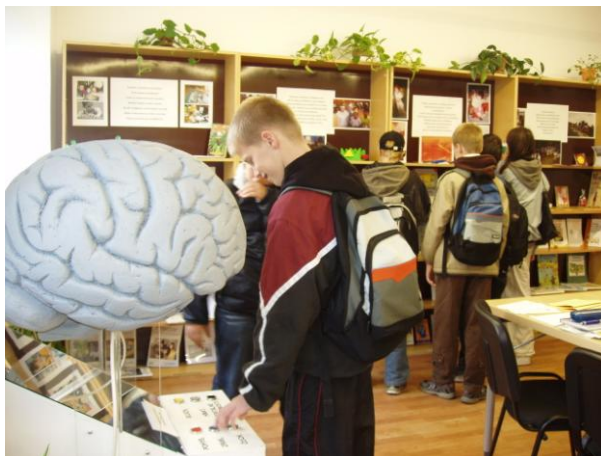
- telesne postihnutých
- mentálne postihnutých
- liečebnej arteterapie a muzikoterapie
- porúch učenia

Autorka libreta výstavy PhDr. Gabriela Škorvanková, v spolupráci s Bibianou, medzinárodným domom umenia pre deti, Slovenskej sekcie IBBY – Book Handicap, Slovenskej lekárskej knižnice, OZ MEDLIB a OZ Čierny Peter pripravila veľmi zaujímavé a netradičné podujatie.

Návštevníci si mohli prezrieť napr. maketu mozgu, na ktorej si pomocou svetelných tlačidiel mohli overiť zmyslové centrá (exponát zapožičalo Múzeum špeciálnej pedagogiky v Levoči), knihy a časopisy v Brailovom písme, reliéfny kalendár, textilnú knihu, zvukové knihy, knihy so znakovou rečou, špeciálne upravené knihy pre pochopenie súvislostí, výtvary telesne postihnutých ako aj množstvo fotozáberov z tvorivej činnosti mentálne postihnutých, tvorby nevidiacich a nepočujúcich.

Doplnkom výstavy bola aj vystavená odborná literatúra s tematikou vyššie uvedených postihov z OZ Čierny Peter a Slovenskej lekárskej knižnice – z daru OZ INFODOM.

Občianske združenie MEDLIB spracovalo bibliografický súpis s danou tematikou – výber literatúry z fondu Slovenskej lekárskej knižnice, ktorý v roku 2007 pre knižnicu darovalo Občianske združenie INFODOM.

Výstavu *Svet pre všetkých* hlavne pre jej netradičné a hlavne dôležité poslanie si prezrelo veľa návštevníkov ako aj žiakov zo špeciálnych škôl.

Poďakovanie za spoluprácu ako aj za zapožičanie exponátov patrí Múzeu špeciálneho školstva v Levoči, Špeciálnej základnej škole a Praktickej škole, Základnej škole internátnej pre slabozrakých a nevidiacich, Základnej škole internátnej pre sluchovo postihnutých a Liečebno – výchovnému sanatóriu v Bratislave.

Sprievodným podujatím výstavy *Svet pre všetkých* bola odborná prednáška PhDr. Gabriely Škorvankovej *Normy a prístup EÚ v oblasti služieb poskytovaných užívateľom so špeciálnymi potrebami*, ktorá sa uskutočnila dňa 13. októbra 2008 v Slovenskej lekárskej knižnici v Bratislave. O aktuálnu a veľmi dôležitú tému bol záujem zo strany pracovníkov knižníc ako aj špeciálneho školstva.

INFORMÁCIA AKO PROSTRIEDOK EXISTENCIE

PhDr. Gabriela Škorvanková

Ak by sme sa spýtali súčasného človeka čo je najdôležitejšie v jeho živote možno by uviedol veľa vecí a prostriedkov, ale nakoniec by prišiel k záveru, že je to informácia.

Informácia v súčasnom svete internetu a rôznych dokumentačných médií je takou samozrejmosťou, že si ani neuvedomujeme jej význam. V októbri sa v Slovenskej lekárskej knižnici konala výstava pod názvom "Svet pre všetkých", ktorá priniesla informácie o odbornej literatúre, o technikách, liečebných a odborných postupoch pre ľudí vyžadujúcich osobitnú starostlivosť. Prístupy k informáciám tohoto druhu sú zložité a často pre neinformovanosť verejnosti nedostupné pre tých, čo ich potrebujú. Motto predstavujúce činnosť lekárskej knižnice spolu s Občianskym združením MEDLIB predstavilo práve túto časť výstavy znelo:

*Vedomie, že existuje pomoc, dáva ľudskému duchu krídla.
Spojenými rukami vytvárame priestor, aby sa v záplave
informácií a vedomostí nestratili práve tie,*

ktoré sú najpotrebnejšie.

Nad každou knižnicou by mal visieť slogan:

Pútnici prichádzajte k nám, prameň, ktorý vás posilní,
nájdete v našich knihách.

Súčasný svet hľadá informácie na internete neuvedomujúc si, že ten čerpá z kníh, ktoré sú základom uchovávanía vedomostí. Toto médium nedáva záruku šírky a verifikácie uvádzaných informácií. Kto chce skutočne obsiahnuť šírku potrebnej informácie nezaobíde sa bez odborných knižníc. Priestor pre získanie vedomostí preto poskytujú práve tieto inštitúcie. Ak by niekto pochyboval o ich potrebe a rozvoji musel by si uvedomiť fakt, či by bol ochotný prijať svoju diagnózu cez internet bez záruky odborného vyšetrenia lekárom. Asi by to neprijal ani ten najzarytejší technokrat. Kniha je trvalá hodnota a internetizácia a digitalizácia sú pomocné techniky jej prezentácie. Sú potrebné a dávajú priestor na širokú škálu informovanosti pre všetkých, ale uchovávanie v týchto médiách je problematické. Len v druhej polovici 20. storočia sa za desať rokov menilo na dierne štítky, ktoré už neexistujú, za ďalších 10 rokov na kazety, ktoré sú už vlastne nepoužívané, za ďalších 10 rokov na CD a DVD, ktoré prechádzajú opätovným vývojom a prinášajú nové médiá a nové techniky uchovávanía informácií.

Prednáška na tému " Normy a prístup EÚ v oblasti služieb poskytovaných užívateľom so špeciálnymi potrebami" , ktorá odznela 13. 10. 2008 v Slovenskej lekárskej knižnici v Bratislave, predstavila informácie o štrukturálnych fondoch EÚ a ich náplni a možnostiach využívania v oblasti rozvoja literatúry pre osoby vyžadujúce špeciálny prístup. Tvorba tohoto druhu vyžaduje široké vedomosti, špeciálne zameranie a je finančne veľmi náročná. Vydávanie tejto literatúry nie je možné a ani potrebné vo veľkých sériách. Napríklad kniha pre nevidiacich s reliéfnym zobrazením môže stáť aj 80 či 90 tisíc jeden exemplár. Prijímanie informácií na internete je obmedzené pre špeciálnu úpravu. Predstavenie tejto tvorby je preto nielen informatívne ale aj inšpiratívne.

Súčasný svet vstupuje do obdobia recesie, ktoré prinesie útlm vo viacerých oblastiach, no najmä v oblasti kultúry a sociálnych programov. Energetické zdroje sú základom fungovania hospodárstva a stávajú sa určujúcim činiteľom využívania možností v spoločnosti. Šetrenie energiami prinesie aj určitý návrat k tradičným užívaniam

informácií. Knižnica sa tak stane základom rozvoja možností získať kvalitnú a širokú informáciu priamo zo zdroja. Zachovanie a rozširovanie fondov je preto úlohou súčasnosti. Technika ich zachovania úlohou najvyspelejšej techniky.

Žiadne vedomosti nie sú zastaralé, sú iba zabudnuté. Dovolím si uviesť príklad:

Včelári sa v 90. rokoch 20. storočia v celej Európe obávali hynutia včelstiev na zvláštny druh moru. Odpoveď našiel múdry včelár u nášho obrodeneckého spisovateľa Juraja Fándlyho v jeho "Pilnom polnom a domajšom hospodárovi"

spred dvesto rokov. Včelstvá sa zachránili.

Európska únia si uvedomila dôležitosť zachovania vedomostí a z tretieho štruktúrného fondu presunula podporu do prvého. Očakáva projekty na zachovanie kultúrneho a vedomostného dedičstva a je ochotná ich financovať.

Verím, že nájdeme dosť schopných ľudí, aby sa vydali aj v knižničnej práci touto cestou a našli podporu pre rozvoj a uchovanie fondov.

OBČIANSKE ZDRUŽENIE MEDLIB JUBILUJE

Občianske združenie MEDLIB (ďalej „OZ MEDLIB“) od svojho založenia v roku 2003 vyvíja činnosť pri Slovenskej lekárskej knižnici v Bratislave, ktorá je od roku 2006 súčasťou Národného centra zdravotníckych informácií. Pri príležitosti 5. výročia vzniku tohto občianskeho združenia sme položili niekoľko otázok podpredsedníčke OZ MEDLIB PhDr. Marte Žilovej.

1. Aký cieľ si občianske združenie vytýčilo pri svojom vzniku a kto bol iniciátorom vzniku OZ ?

Cieľom OZ MEDLIB je ochrana a podpora zdravia a vzdelávania. Svojimi aktivitami sa podieľa na plnení úloh vyplývajúcich z činnosti Slovenskej lekárskej knižnice a to najmä v oblasti vzdelávania

lekárov, zdravotníckych pracovníkov, študentov a laickej verejnosti. Určítym podnetom vzniku OZ bola aj možnosť získania finančných prostriedkov z 2 % podielu odvedených daní a iných zdrojov, ktoré sme chceli využiť na nákup slovenskej produkcie biomedicínskej literatúry. S myšlienkou založenia občianskeho združenia som sa zaoberala už dlhšiu dobu. V roku 2003 som ju mohla zrealizovať najmä vďaka obetavej a aktívnej spolupráci mojej kolegyne Marty Weissovej.

2. *V zmysle stanov OZ výkonným orgánom je predsedníctvo OZ. Ako plnilo svoje úlohy v uplynulom období ?*

Na ustanovujúcom valnom zhromaždení dňa 30. marca 2004 boli okrem stanov a symboliky OZ, plánu činnosti a rozpočtu schválení aj kandidáti na členov predsedníctva OZ a členov kontrolnej a revíznej komisie OZ. Na prvom zasadnutí novozvoleného predsedníctva sa uskutočnili voľby predsedu a podpredsedu OZ. Do funkcie predsedu bol jednohlasne zvolený prof. MUDr. Ján Štefanovič, DrSc., vedecká autorita, zakladateľ a budovateľ slovenskej imunológie, ktorý túto funkciu vykonával do konca roka 2007.

Osobnosť pána profesora a jeho dlhoročné odborné skúsenosti boli pre činnosť predsedníctva a občianskeho združenia veľkým prínosom. Chcela by som aj touto cestou vysloviť poďakovanie pánovi profesorovi za jeho entuziazmus, za tvorivé nápady ako aj za dlhoročnú spoluprácu so Slovenskou lekárskou knižnicou. Zároveň si dovoľujem pri príležitosti jeho vzácneho životného jubilea srdečne zablahoželať a popriať mu do ďalších rokov života pevné zdravie a pohody v rodinnom živote.

3. *Aké formy práce využíva OZ pri naplňaní svojich cieľov ?*

V rámci vzdelávacej činnosti sa pre členov OZ ako aj pre používateľskú verejnosť organizujú podujatia ako napr. semináre, prednášky s odbornými prednášateľmi, v rámci edičnej činnosti sa vydávajú informačné materiály.

Vzdelávacie podujatia boli zamerané na nasledovné témy:

- Každý je tvorcom svojho zdravia
- Prístup k zdrojom elektronických informácií
- Informačná súťaž 7 x o Dokumentačnom stredisku SZO
- Aby sme ich lepšie chápali
- Život bez liekov
- Ondrejský cintorín - významní bratislavskí lekári
- Prevencia psychických ochorení u detí
- Čo nám prospieva – čo nám škodí
- Knižnica a používateľ so špeciálnymi potrebami
- Svetový deň zdravia – informačná súťaž
- Možnosti nového prístupu k informáciám pre znevýhodnených používateľov

Informačné materiály vydané v rámci edičnej činnosti:

- SILK a občianske združenie MEDLIB
- Dokumentačné stredisko SZO
- Knižné novinky v SILK
- Rakovina – diagnostika a liečba
- Lekárske knižnice v rezorte MZ SR
- Činnosť a vzdelávacie aktivity OZ MEDLIB
- Mám osteoporózu – ako ďalej ?
- Ondrejský cintorín v Bratislave
- Študovňa monografickej a učebnicovej literatúry SILK
- Ešte stále fajčíte ?
- Zdravý životný štýl
- Choroby chrbtice a ich liečenie
- Zdravie a zdravý spôsob života
- Liečime sa diétou
- Lekárske knižnice ZZ v pôsobnosti MZ SR
- 55 rokov činnosti SILK v Bratislave
- Svetové dni Svetovej zdravotníckej organizácie
- Svetový deň bez tabaku
- Svetový deň srdca
- Svetový deň duševného zdravia
- Svetový deň diabetu

4. *Využilo Vaše občianske združenie pri organizovaní podujatí spoluprácu s inými inštitúciami ? Aké formy propagácie činnosti OZ využívate ?*

Pri organizovaní vzdelávacích a odborných podujatí sme spolupracovali s nasledovnými občianskymi združeniami a inštitúciami:

- OZ PreDys (www.predys.sk)
- OZ InfoDom (www.radost.sk)
- OZ Spoločnosť priateľov UKB (www.ulib.sk)
- Staromestská knižnica – pobočka na Karadžičovej ul. (www.starlib.sk)
- Klub dôchodcov na Karadžičovej ulici
- Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti (www.bibiana.sk)
- Slovenská sekcia IBBY – Book Handicap

V bulletine Slovenskej lekárskej knižnice InfoMedLib sú každoročne uverejňované aktuálne príspevky o činnosti a aktivitách nášho občianskeho združenia. Na propagáciu našej činnosti využívame aj slovenský knižničný portál INFOLIB (www.infolib.sk). Každé organizované podujatie je propagované informačnými letákmi, ktoré sú prístupné pre členov OZ a používateľov v priestoroch knižnice.

5. *Získavanie finančných prostriedkov na nákup biomedicínskej literatúry a organizovanie vzdelávacích podujatí z 2 % podielu odvedených daní bolo úspešné ?*

Aj vďaka doterajšej podpore prispievateľov 2 % daní OZ MEDLIB získalo celkom 169 772,- Sk. Z tejto čiastky sa na nákup najnovšej biomedicínskej literatúry použilo celkom 143 000,- Sk. Získané odborné monografie Slovenská lekárska knižnica sprístupňuje svojim používateľom, lekárom, zdravotníckym pracovníkom, študentom ako aj verejnosti.

Časť finančných prostriedkov bolo využitých na organizovanie vzdelávacích podujatí, odborných prednášok a pod.

Sme veľmi vďační všetkým našim priaznivcom, ktorým nie je ľahostajná odborná úroveň zdravotníctva a uvedomujú si, že

poskytovanie kvalitnej zdravotníckej starostlivosti nie je možné bez sústavného vzdelávania a adekvátneho informačného zabezpečenia a teda bez domácej a zahraničnej literatúry a informačných zdrojov. Pevne veríme, že i v roku 2009 nám naši prispievatelia zachovajú svoju priazeň, za čo im vopred ďakujeme.

6. *Čo ste pripravili pre svojich členov a používateľov knižnice v jubilejnom roku ?*

OZ MEDLIB pracovalo v tomto roku s novozvoleným predsedníctvom pod vedením nového predsedu prof. MUDr. Štefana Galbavého, DrSc., ktoré bolo zvolené na riadnom valnom zhromaždení dňa 5. 12. 2007.

V spolupráci s Bibianou, Slovenskou sekciou IBBY, Slovenskou lekárskou knižnicou a OZ Čierny Peter sme sa podieľali na organizovaní výstavy kníh a učebných pomôcok pre zdravotne postihnutých *Svet pre všetkých*. Zaujímavým podujatím bola prednáška PhDr. Gabriely Škorvankovej *Normy a prístupy EÚ v oblasti služieb poskytovaných užívateľom so špeciálnymi potrebami*. Prednáška bola sprievodným podujatím výstavy *Svet pre všetkých*.

Bohužiaľ sa nám v tomto roku z rôznych dôvodov nepodarilo zrealizovať všetky plánované podujatia.

V rámci edičnej činnosti sa vydali informačné materiály:

- Správna výživa a zdravý spôsob života
- Svet pre všetkých – výber titulov z fondu SILK
- Svetový deň vody
- Svetový deň astmy
- Svetový deň reumatizmu

V závere roka pripravujeme zasadnutie predsedníctva OZ, na ktorom sa zhodnotia tohtoročné aktivity a pripraví sa plán činnosti pre rok 2009. Veríme, že nastávajúci rok bude pracovne úspešný tak ako predchádzajúce roky.

Za rozhovor ďakuje Marta Weissová.

PREDSTAVUJEME VÁM členov redakčnej rady

Redakčná rada bulletinu InfoMedLib pracuje v zložení siedmych členov, ktorí pracujú v lekárskejších knižniciach zdravotníckych zariadení a zdravotníckych vzdelávacích inštitúciach.

Poslaním a úlohou členov redakčnej rady je pripravovať obsahovo kvalitný informačný bulletin, ktorý by mal byť nápomocný pracovníkom lekárskejších knižníc. Na stránkach nášho bulletinu Vám postupne predstavíme jednotlivých členov redakčnej rady, ktorí sa podieľajú na jeho príprave a zostavovaní.

Bc. Ľubica Korgová

Lekárska knižnica, Fakultná nemocnica v Nitre

Vážené kolegyně, v bulletine InfoMedLib 1/2008 sa Vám ako prvá členka redakčnej rady predstavila Mgr. Marie Sršňová. Ťažko sa mi nadväzuje na jej príspevok, poznáte ten pocit.

Asi začnem od začiatku. Od roku 1982 pracujem v knižnično-informačnej oblasti, najskôr v oborovom informačnom stredisku tabakového priemyslu, ešte počas materskej dovolenky som začala pracovať v Univerzitnej knižnici a ŠIS Pedagogickej fakulty

v Nitre a študovať v nadstavbovom diaľkovom štúdiu na Strednej knihovníckej škole. Práca ma zaujímala, stála som pri zrode odbornej študovne pre všetky fakulty, neskôr som bola poverená zriadením študovne katedier cudzích jazykov Filozofickej fakulty a zriadením Informačného centra Rady Európy v roku 1994. Bola to zaujímavá skúsenosť, počítače ešte len začínali prichádzať do bežného života, knižničné softvéry v plienkach, žiadne veľké školenia neboli, všetko som sa učila za pochodu. A k tomu všetkému veľké nároky používateľov, ktorí si mysleli, že počítače zvládnu všetko. A internet vôbec nebol rozvinutý v takej miere, ako je dnes.

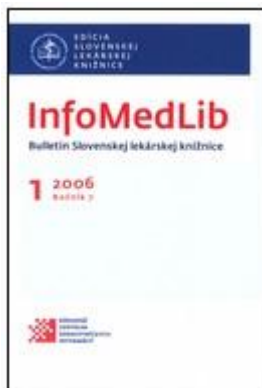
V roku 1998 som nastúpila do lekárskej knižnice súčasnej Fakultnej nemocnice v Nitre, s požiadavkou vybudovať knižnicu na princípoch aktuálnych informačných technológií. Ako sa mi to podarilo, nechávam na posúdení používateľov. Od roku 2002 sme sa stali Fakultnou nemocnicou a tým sa rozšíril aj okruh používateľov zo strany pedagógov a študentov, prestali sme fungovať iba na základoch poskytovania služieb pracovníkom v nemocnici. Takže život to tak zariadil, že od študentov som sa po krátkej odmlke vrátila znovu k študentom za sťažených podmienok. Poskytujem vysoko odborné služby lekárom a zdravotníckym pracovníkom a taktiež aj množstvu študentov (iba od septembra do októbra, kedy pišem tento príspevok, máme 162 nových registrovaných používateľov). V knižnici pracujem sama. Mám na starosti aj ekonomiku, účtovníctvo knižnice, objednávky, katalogizáciu nových kníh a hlavne rešerše, v slovenskom a pre lekárov aj v anglickom jazyku. Pred niekoľkými rokmi som sa prihlásila na externé štúdium na Univerzite Konštantína filozofa v Nitre, na študijný odbor aplikovaná etika. Bol to najbližší študijný odbor k môjmu pracovnému zaradeniu, vtedy nebolo možné na UK v Bratislave študovať externe. V súčasnosti už ponúkajú pre absolventov príbuzného bakalárskeho štúdia 3 ročné diaľkové vzdelávanie na Univerzite Komenského, v Žiline a v Prešove. V externom štúdiu pokračujem v magisterskom štúdiu odboru etická expertíza a etické poradenstvo, spracovávam diplomovú prácu na tému: Prínos knižnično-informačných služieb v etickej výchove. Všetci, ktorí prichádzame do kontaktu s používateľmi, viac-menej uvedomele vplývame na druhých a podieľame sa na etickej, morálnej výchove. Každý deň, v každej službe sme tu pre druhých a nielen používateľov, ale aj kolegov.

A kde je dobrý pracovný kolektív, odrazí sa to aj v prístupe k používateľom, poskytovaných službách, ochote, empatii voči druhému, vzájomnej spolupráci.

Na katedre ošetrovateľstva Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF ma pozývajú na prednášky informačnej výchovy, kde oboznamujem študentov s organizáciou fondov v knižniciach, s odbornou terminológiou, aké služby knižnice poskytujú, s vyhľadávaním v online katalógoch a databázach. Cieľom je, aby sa používatelia vedeli zorientovať v knižnici a pri hľadaní informácií našli to správne oddelenie alebo študovňu.

Pri tvorbe každého čísla bulletinu máme na zreteli, že je určený pre pracovníkov v praxi, nie je to vysoko odborné periodikum, ale je určené pre každého pracovníka lekárskej knižnice.

Aj toto je dôvod, prečo Vás vyzývame na aktívnu spoluprácu pri tvorbe každého čísla bulletinu, je náš a pre nás. Podel'te sa s nami so svojimi skúsenosťami v práci, s dobrými, ale aj zlými skúsenosťami s používateľmi, ich nárokmi, problémami, ale aj radosťami. Vzájomné odovzdávanie skúseností je potrebné a podnetné. Vopred ďakujeme.

SLOVENSKÉ LEKÁRSKE PERIODIKÁ - AKTUALIZÁCIA

RNDr. Bela Štalmašeková, Slovenská lekárska knižnica v Bratislave

Radi by sme vás informovali o novom slovenskom periodiku z oblasti medicíny, ktorý začal vychádzať v roku 2008:

PRENATÁLNE DIEŤA

Slovenský časopis prenatálnej a perinatálnej medicíny, psychológie a sociálnych vied

Vydáva: Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Palackého 1, 810 00 Bratislava

Redakcia: Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety
Ústav prenatálnej a perinatálnej medicíny, psychológie a sociálnych vied, Palackého 1, P.O.Box 104, 810 00 Bratislava

tel.: 02/57 78 06 26

e-mail: prenatal@vssvalzbety.sk

Periodicita: zatiaľ vydané len č. 1, roč. 1, 2008

ISSN 1337-7744 SILK signatúra: **C 3094**

Po ročnom samostatnom vychádzaní bolo ukončené vydávanie slovenského časopisu **UROLÓGIA PRE PRAX**, ISSN 1337-107X z vydavateľstva Solen, Bratislava.

Časopis začal vychádzať v roku 2007 ako slovenská verzia českého časopisu **Urologie pro praxi**, ISSN 1213-1768 .V roku 2007 bolo vydaných 6 čísiel., v roku 2008, roč. 9 boli ešte vydané č. 1 a 2 slovenskej verzie časopisu. Od č. 3, roč. 9, už vychádza len pôvodná česká verzia časopisu Urologie pro praxi, ktorú vydáva Solen, Olomouc, ČR - www.solen.cz.

**ETIKA V KNIŽNICI
alebo niečo na zamyslenie**

Bc. Ľubica Korgová, Lekárska knižnica FN v Nitre

Každý deň stretnúť človeka. Tieto slová mi zarezovali v myslí, keď som rozmýšľala, aká by bola aktuálna téma príspevku do ďalšieho čísla bulletinu.

Práve my, knižnično-informační pracovníci, sme v neustálom kontakte s ľuďmi, s ich starosťami, radosťami, ale aj trápením. Každý deň sa stretávame s používateľmi, ich požiadavkami. A to nespomínam požiadavky ľudí okolo nás, dodávateľské firmy, neuhradené faktúry, ponuky. Každý deň sme vystavení veľkému náporu na psychiku (starosťami príbuzných, ktorí hľadajú informácie o chorobe najbližších, vzápätí tu máme študentov, ktorí niečo chcú, ale nevedia čo, hľadajú zelenú knihu, ktorú potrebujú k diplomovke, medzitým volajú z účtárne kvôli nejakej faktúre), atď., veď to poznáte sami.

Ako sa z toho nezbláznit' a zachovať si chladnú hlavu? Univerzálny návod nemôžem podať. Mne pomáha, keď sa pozriem z okna na krásnu nitriansku Kalváriu, na stromy, ktoré v tomto období, keď píšem tento článok, hrajú všetkými farbami.

Možno pomôže aj vedomie, že pracujeme v profesii, ktorá pomáha, že slúžime druhým a naša práca má zmysel.

Práve knihovníci v „malých“ knižniciach majú bližší prístup k používateľom

a ich potrebám a sú im viac nablízku. Podľa prieskumu, ktorý som zrealizovala k diplomovej práci až 77 % používateľov by uvítalo pomoc knihovníka pri orientácii vo fonde. Pomáhame im tým, že ideme s nimi k policiam a často až priam do ruky im podáme požadované dokumenty, veď sa vo „svojej“ knižnici predsa najlepšie vyznáme. Aj toto môžeme zaradiť do kategórie „rešeršná činnosť“, aj keď to nikde neuvádzame. Ak robíme rešerš z odbornej databázy, vnímam to, akoby sme robili mostík z abstraktna do reality. Abstraktno je pre používateľa názov témy akejkoľvek práce a my mu cez svoje vedomosti robíme mostík k realite. Každý ponúknutý článok, kniha, je jedným z pevných „stupienkov“ na tomto moste. Čím viac mu ich pripravíme, tým bezpečnejšie prejde na druhú stranu mosta k poznaniu, k samotnému spracovaniu práce.

Tvrdím, že knihovníci sa musia orientovať medziodborovo. Kým používateľovi stačí sa orientovať vo svojej profesionálnej oblasti, knihovník musí vedieť poradiť vo všetkých oblastiach, hľadať vzájomné súvislosti, prepojenie.

A na záver uvádzam iba niektoré odpovede z dotazníkového prieskumu. Všetkým, ktorí sa ho zúčastnili, ďakujem.

Uved'te dôvody, s ktorými vyjadrujete najväčšiu spokojnosť (knihovník voči používateľovi):

a) ochota	56 (73 %)
b) pomoc pri orientácii vo fonde	42 (55 %)
c) snaha pomáhať	47 (62 %)
d) slušné správanie	39 (51 %)
e) dôverujem pracovníkom	15 (20 %)
f) sú schopní pohotovo reagovať	25 (33 %)
g) sú odborne zdatní	34 (45 %)

Ak uprednostňujete pomoc knihovníka pri vyhľadávaní medzi knihami vo voľnom výbere, je to z dôvodu:

a) ponáhľam sa	6 (8 %)
b) neviem sa zorientovať v regáloch	19 (25 %)
c) neviem, v ktorých knihách mám hľadať požadované informácie	16 (21 %)

d) záleží na okolnostiach 36 (47 %)

Pri týchto odpovediach ešte máme čo naprávať, napríklad lepšie značenie regálov. Ale čo nemôžeme ovplyvniť, je to, že si používateľ nenájde dostatok času, aby pobudol v knižnici a vyhľadával (očakáva podať knihu priamo do ruky a utekať preč), a znovu to isté, čo som už uviedla, často chýba medziodborové vnímanie problematiky.

V knižnici s voľným výberom (môžem ísť sám k dokumentom a vyhľadávať)

- a) vyhovuje mi pomoc knihovníka pri orientácii vo fonde 59 (77 %)
- b) uprednostňujem samostatné vyhľadávanie vo fonde 11 (14 %)
- c) nepreferujem ani jednu z možností 6 (7 %)

Pri spracovávaní výsledkov dotazníkového prieskumu mi stále vychádza, že pomoc, ochota a vedomosti knihovníka sú stále nenahraditeľné a potrebné.

Výsledky dotazníkového prieskumu v rámci etickej expertízy v knižniciach budú uverejnené v ďalšom príspevku.

Lekárska knižnica FN v Nitre

PÁR SLOV KU DŇU DUŠEVNÉHO ZDRAVIA

Mgr. Soňa Tomašových, Lekárska knižnica
Psychiatrickej nemocnice PP v Pezinku

Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila za *Deň duševného zdravia* 10. október. Podľa všeobecnej definície sú duševne zdraví tí ľudia, ktorí majú sami voči sebe dobrý postoj, nenechajú sa premôcť emóciami, nepodceňujú, ale ani nepreceňujú svoje schopnosti, cítia sa dobre medzi inými ľuďmi a sú schopní zvládať požiadavky života (t.j. snažia sa zvládnuť problémy, plánujú vopred, neobávajú sa budúcnosti).

Kým duševné zdravie je nositeľom kvality života, duševné choroby naopak – prinášajú nesmierne utrpenie nielen postihnutým, ale aj ich najbližšiemu okoliu. Duševné poruchy sa podieľajú aj na vzniku mnohých závažných telesných ochorení ako sú napríklad srdcovocievne alebo nádorové choroby. Napriek mnohonásobne lepšej psychiatrickej starostlivosti než v minulosti, však počet ľudí s duševnými poruchami stúpa (na Slovensku navštívi psychiatra ročne asi 250 tisíc ľudí), pretože im stále nie je venovaná taká pozornosť, aká im prislúcha. Hoci sú duševné poruchy také isté choroby ako telesné, chorí sú v porovnaní s telesne chorými naďalej diskriminovaní nielen pri možnostiach primeranej liečby, ale najmä pri návrate späť do spoločnosti. Veľká väčšina verejnosti nemá o duševných poruchách dostatočné vedomosti, má o nich skreslené predstavy a predsudky, čo vedie k strachu vyhľadať psychiatrickú pomoc. Pritom podľa štatistík má každý štvrtý Európan najmenej raz v živote vážne problémy súvisiace s duševným zdravím. Podľa odhadov trpí každoročne 18,4 milióna Európanov vo veku od 18 do 65 rokov depresiami. Asi 58 tisíc občanov únie spácha každý rok v dôsledku duševných porúch samovraždu, čo je viac než každoročný počet obetí dopravných nehôd, či ochorenia HIV, a desaťnásobne viac osôb sa o samovraždu pokúsi.

Na Slovensku vyvíja v tejto oblasti najviditeľnejšiu osvetu *Liga za duševné zdravie* (www.dusevnezdravie.sk), neziskové humanitné združenie, ktorého cieľom je prevencia duševných chorôb a snaha o zlepšenie starostlivosti o duševne chorých vo všetkých sférach

života. Liga každoročne v októbri vyhlasuje kampaň na pomoc pre ľudí s duševnými poruchami, najmä pre ich začleňovanie sa do spoločnosti. Študenti stredných i vysokých škôl formou verejnej zbierky „Dni nezábudiek“ predávajú v uliciach miest symbol kampane - nezábudky - a informujú verejnosť o dôležitosti duševného zdravia. Výťažok z predaja využije Liga na podporu projektov chránených dielní, chráneného bývania, podporu vzdelávania, a ďalšie zmysluplné aktivity v prevencii duševného zdravia.

V Pinelovej nemocnici v Pezinku sa pri príležitosti Dňa duševného zdravia organizoval aj Deň otvorených dverí. Tento rok sme od tohto projektu upustili, najmä z dôvodu nedostatku pracovníkov, pretože takáto akcia samozrejme zamestná aj ich.

Na pripomenutie Dňa duševného zdravia si pacienti zorganizovali program Sami sebe (pásmo slova a hudby) a nemocnica uskutočnila výstavu obrazov bývalej pacientky, spojenú aj s ich predajom. Výťažok z predaja obrazov bude použitý na nákup pomôcok do ergoterapeutických dielní PNPP.

LIGA PROTI REUMATIZMU

Svetový deň reumatizmu sponzorovaný Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) si každoročne pripomíname dňa 12. októbra a v tomto roku sa konal v znamení motto: „*Mysliet' pozitívne*“.

Občianske združenie MEDLIB, ktoré pôsobí pri Slovenskej lekárskej knižnici vydalo pri tejto príležitosti informačný leták *Svetový deň reumatizmu – výber titulov z fondu SILK*.

Dňa 10. októbra 2008 na programe STV 2 v relácii Medicína bola odvysielaná relácia *Reumatoidná artritída – bolesti a obmedzenia po celý život?* – s poprednými odborníkmi Národného ústavu reumatických chorôb v Piešťanoch, Doc. MUDr. Ivanom

Rybárom, PhD a Doc. MUDr. Jozefom Lukáčom, CSc, ako aj s podpredsedníčkou Ligy proti rakovine Mgr. Ľudmilou Hrčkovou.

Pri tejto príležitosti sme požiadali Mgr. Ľudmilu Hrčkovú, vedúcu lekárskej knižnice Národného ústavu reumatických chorôb v Piešťanoch o informácie z činnosti a aktivít občianskeho združenia Ligy proti reumatizmu, ktoré pôsobí pri Národnom ústave reumatických chorôb v Piešťanoch.

Liga proti reumatizmu na Slovensku (LPRe SR) ako občianske združenie v súčasnosti vedie a podporuje viac ako 2 800 svojich členov – ľudí s chronickými a veľmi bolestivými reumatickými chorobami a ochoreniami pohybového aparátu od narodenia až po vysoký vek. Má celoslovenskú pôsobnosť. Centrála a sekretariát LPRe pracuje v Národnom ústave reumatických chorôb v Piešťanoch. V 19 väčších mestách Slovenska fungujú miestne pobočky. Pri LPRe pracuje od roku 1998 Sekcia mladých reumatikov vo veku od 18 do 35 rokov, od roku 2003 klub Kíbbik pre deti do 18 rokov a ich rodičov a od roku 2004 klub Motýlik pre pacientov so systémovým lupus erythematosus a systémovými chorobami spojiva. V tomto roku máme za sebou viac ako 17 rokov dobrovoľníckej práce.

Hlavným poslaním LPRe je:

- spájať všetkých v spoločnom úsilí uľahčiť postavenie a sociálnu situáciu reumaticky chorých na Slovensku,
- zlepšiť kvalitu ich života, pomáhať im začleniť sa do spoločnosti,
- skvalitniť komunikáciu medzi pacientom a lekárom,
- naučiť našich členov formulovať svoje požiadavky, hovoriť o sebe a predkladať projekty,
- presadzovať sústavné zvyšovanie odbornosti v reumatológii,
- rozširovať naše kontakty s národnými sociálnymi ligami a podobnými inštitúciami doma aj vo svete. Sme členom Slovenskej humanitnej rady SR a Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR. Na medzinárodnom poli máme zastúpenie v Stálom výbore národných líg pre ľudí s reumatizmom v rámci Európskej ligy proti reumatizmu

(EULAR/PARE) a v Medzinárodnej organizácii mladých ľudí s reumatizmom (IOYR).

Hlavnými aktivitami Ligy sú:

- poskytovať svojim členom konzultácie pri zdravotných a sociálnych problémoch,
- predkladať projekty na rekondičné pobyty, vydavateľské činnosti a pod.,
- organizovať rekondičné, vzdelávacie a integrované pobyty – centrálné, miestnych pobočiek, združené pobyty (spájanie organizačne vyspelých pobočiek so začínajúcimi),
- reprezentovať svojimi prednáškami, posterami, životnými príbehmi a zručnosťami výsledky svojej práce na domácich a medzinárodných podujatiach – tradičné podujatia: Akčný týždeň v rámci Dekády kostí a kĺbov od 12. 10 do 20. 10 – Svetový deň reumatizmu – 12. 10., Zjazdy slovenských a českých reumatológov, Siťajovo reumatologické sympóziu, Výročný kongres Európskej ligy proti reumatizmu, od roku 2007 sa zúčastňujeme Jesennej konferencie organizácií pre ľudí s reumatizmom v Európe (PARE), Medzinárodný kongres mladých reumatikov, národná a medzinárodná Abilympiáda.
- realizovať dlhodobú informačno – edukačnú kampaň pod názvom „Nie ste v tom sami“, ktorá sa začala koncom roka 2005 a pokračuje v ďalších rokoch v rámci medzinárodných aktivít sme sa prihlásili k Manifestu pre tretie tisícročie pre ľudí postihnutých reumatizmom, pripojili sme sa k výzve Aliancie proti artritíde, ktorá vznikla na pôde EULAR-u na podporu a komunikáciu s Európskym parlamentom. Európsky parlament v októbri 2005 schválil Deklaráciu o reumatických chorobách č. 41.
- edičná činnosť – vydávame časopis Informačný bulletin, brožúrky poskytujúce praktickú orientáciu pri liečbe a prevencii jednotlivých reumatických chorôb – Bolesti a ťažkosti s artritídou a reumatizmom, Poznáte reumatické choroby?, Reuma a materstvo, Čo by sme mali vedieť o lupuse, Boľavý kĺbik pre deti do 15 rokov a ich rodičov, Kamienky z mozaiky o príbehoch mladých ľudí s reumatickými chorobami.

Myšlienka, vyhlásiť 12. október za Svetový deň reumatizmu, vznikla na pôde Organizácie spojených národov. Na celom svete prebiehajú aktivity v rámci celosvetovej kampane Dekáda kostí a kĺbov, ktorú iniciovala Organizácia spojených národov a Svetová zdravotnícka organizácia. Kampaň začala v roku 2000 a bude pokračovať až do roku 2010. Jej cieľom je obrátiť pozornosť širokej verejnosti k problematike reumatických chorôb a postaveniu reumatika v spoločnosti.

Akčný týždeň Dekády kostí a kĺbov začína každoročne 12. 10. Svetovým dňom reumatizmu, pokračuje 16. 10. Svetovým dňom chrbtice, 17. 10. Svetovým dňom úrazov a poranení pohybového aparátu a končí 20. 10. Svetovým dňom osteoporózy.

V roku 2008 sme si už po siedmy krát na Slovensku pripomenuli tento deň. Hlavným organizátorom je Liga proti reumatizmu na Slovensku, ktorá koncentrovane sústreďuje svoje aktivity práve na októbrové dni. Hlavnou témou Svetového dňa reumatizmu pre rok 2008 je „Mysli pozitívne“

V dňoch 10. – 12. októbra 2008 sa uskutočnil Motivačný kurz Ligy proti reumatizmu.

Pri príležitosti Svetového dňa reumatizmu sa počas druhého dňa kurzu uskutočnil 2. ročník Behu reumatológov a reumatikov pre zdravie, ktorého sa tento rok zúčastnilo viac ako 180 našich členov a priaznivcov.

V rámci Dňa osôb so zdravotným postihnutím sme 25. novembra reprezentovali LPre na pôde Národnej rady SR.

V dňoch 5. – 6. decembra 2008 sme naplánovali prezentáciu Ligy proti reumatizmu na Slovensku na 2. Siťajovom reumatologickom sympóziu formou prednášok z radov mladých pacientiek s reumatoidnou artritídou. V informačnom stánku Ligy proti reumatizmu sme informovali o našich aktivitách v roku 2008 a plánovaných aktivitách v roku 2009.

Viac sa dozviete na www.nurch.sk, www.mojareuma.sk a www.reuma.sk.

Mgr. Ľudmila Hrčková

LIGA PROTI REUMATIZMU

NA SLOVENSKU

PREDSTAVUJEME VÁM LEKÁRSKE KNIŽNICE NA INTERNETE

Informovanosť používateľov o službách knižnice je jedným z predpokladov jej úspešného pôsobenia v zdravotníckom zariadení. Knižníci používajú rôzne formy propagácie svojich služieb a činností.

V posledných rokoch sa pre propagáciu adresných informácií o knižnici vytvára priestor i na webových stránkach zdravotníckych zariadení a niektoré lekárske knižnice túto možnosť aj využívajú. Na stránkach bulletinu Vám ich budeme postupne predstavovať. Sme veľmi radi, že pracovníčky lekárske knižníc sa popri svojich každodenných povinnostiach venujú aj tejto oblasti, ktorá je náročná na čas.

Na stránkach bulletinu by sme sa chceli problematike tvorby webových stránok venovať i naďalej. Potrebujeme však i Vašu pomoc a to formou vyplnenia dotazníka, ktorý Vám zašleme s ročným výkazom o knižnici v závere tohto roka.

Chceli by sme Vás ešte upozorniť na príručku *Tvorba webových stránok knižníc (formát pdf)*, Mgr. Norbert Végh, Ing. Erik Potocký, 2006, ktorá je prístupná na stránke www.infolib.sk v časti *Knižnice* ⇒ *Riadenie knižníc v SR*

⇒ *Informačné technológie v knižniciach.*

Lekárske knižnice na internete

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici

Dostupnosť:

www.fnspfdr.sk

⇒ horná lišta, časť *Vzdelávanie*

⇒ *Lekárska knižnica FN s P F. D. R. v Banskej Bystrici.*

Informácie o lekárskej knižnici na web stránke:

- Poslanie lekárskej knižnice

- Poskytované služby
 - ♦ absenčné a prezenčné výpožičky
 - ♦ MVS, MMVS
 - ♦ rešeršná služba
 - ♦ cirkulačná výpožičná služba
 - ♦ odborné konzultácie
- Kontakty na pracovníkov knižnice

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach

Dostupnosť:

www.fnlp.sk

- ⇒ ľavé menu, časť *Nemocnica*
- ⇒ *Pracoviská*
- ⇒ *Oddelenia*
- ⇒ *Lekárska knižnica*

Informácie o lekárskej knižnici na web stránke:

- Všeobecné informácie o lekárskej knižnici
- Pracovníci lekárskej knižnice
- Knižničný poriadok
- Kontaktné údaje
- Fotogaléria

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice v Nitre

Dostupnosť:

www.fnnitra.sk

- ⇒ ľavé menu, časť *Oddelenia*
- ⇒ *Lekárska knižnica*

Informácie o lekárskej knižnici na web stránke:

- Z histórie lekárskej knižnice
- Služby lekárskej knižnice
- Spolupráca lekárskejších knižníc v oblasti súborného katalógu
- Výpis z interného knižničného poriadku
- Kontaktné údaje
- Výpožičný čas

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Nových Zámkoch

Dostupnosť:

www.nspnz.sk

- ⇒ ľavé menu, časť *Nemocnica*
- ⇒ *Knižnica*

Informácie o lekárskej knižnici na web stránke:

- Výpožičné služby
- Rešeršné služby
- Konzultačné služby
- Reprografické služby
- Prírastky kníh 2007
- Časopisy 2007
- Monografie a rešerše 2006/2007

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Prešove

Dostupnosť:

www.fnspresov.sk

- ⇒ ľavé menu, časť *Nemocnica*
- ⇒ *Úseky*
- ⇒ *Technicko – ekonomický*
- ⇒ *Personálno – mzdový odbor*
- ⇒ *Lekárska knižnica*

Informácie o lekárskej knižnici na web stránke:

- Informácie o knižnici
- Knižnično-informačný fond
- Knižnično-informačné služby
- Výpožičný čas
- Kontaktné údaje
- Aktuálne informácie

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice v Trenčíne

Dostupnosť:

www.fntn.sk

- ⇒ ľavé menu, časť *Odborná knižnica*

Informácie o lekárskej knižnici na web stránke:

- Služby lekárskej knižnice
 - ◆ výpožičné služby
 - ◆ rešeršné služby
 - ◆ reprografické služby
- Prístup do online databáz
- Knižničný poriadok
- Kontakt na pracovníkov knižnice
- Cenník knižničných služieb
- Cenník reprografických služieb
- Výpožičné hodiny

Lekárske knižnice na intranete zdravotníckeho zariadenia:

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Bratislave, pracovisko Ružinov

Informácie o lekárskej knižnici na intranetovej stránke:

- Výpožičné služby
- Rešeršné služby
- Infomačné služby
- Medziknižničná výpožičná služba
- Zoznam časopisov dochádzajúcich do knižnice v roku 2008
- Výpožičný čas
- Kontaktné údaje

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Bratislave, pracovisko Staré Mesto

Informácie o lekárskej knižnici na intranetovej stránke:

- Informácie o knižničnom fonde a katalógoch knižnice
- Výpožičné služby
- Rešeršné služby
- Infomačné služby
- Konzultačné služby
- Medziknižničná výpožičná služba

- Výpožičný čas a kontaktné údaje

DFNsP Bratislava, FN Trnava, FNsP Bratislava – Petržalka a FNsP Špecializovaná geriatrická nemocnica v Podunajských Biskupiciach informácie o lekárskej knižnici na internete, resp. intranete zdravotníckeho zariadenia nemajú.

DOTAZNÍK

Lekárske knižnice na internetovej (intranetovej) stránke zdravotníckych zariadení

Názov a miesto zdravotníckeho zariadenia (ďalej „ZZ“)

.....

Pracovník lekárskej knižnice

e-mail lekárskej knižnice

web stránka zdravotníckeho zariadenia

.....

Sú informácie o lekárskej knižnici na web stránke (správnu odpoveď zakrúžkujte)

- áno
- nie

Ak áno, aké služby knižnice a iné informácie propagujete na web stránke.....

.....

Ak na internetovej stránke ZZ nie sú informácie o lekárskej knižnici, nachádzajú sa tieto na intranetovej stránke zdravotníckeho zariadenia ? (správnu odpoveď zakrúžkujte)

- áno
- nie

Ak áno, aké služby knižnice a iné informácie propagujete na intranetovej stránke

.....

S akými problémami sa stretávate pri spracovaní a možnosti následného uverejnenia informácií o lekárskej knižnici na internete, resp. intranete ZZ (príslušnú odpoveď zakrúžkujte)

1. nezáujem zriaďovateľa
2. nedostatočné technické vybavenie
3. nedostatočné softvérové vybavenie
4. nedostatok informácií o tvorbe web stránok
5. zatiaľ sa požiadavka zo strany lekárskej knižnice nepredložila

Máte záujem o:

1. sériu príspevkov o tvorbe web stránok v bulletine InfoMedLib
2. o zorganizovanie školenia (seminára) k tvorbe web stránok ?

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

prof. MUDr. Pavol Šteiner, DrSc.

* 28. 3. 1908 – † 4. 6. 1969

V tomto roku sme si pripomenuli významné nedožitú 100. jubileum narodenia veľkej osobnosti slovenskej kardiochirurgie. MUDr. Pavol Šteiner, jeden zo zakladateľov slovenskej kardiochirurgie sa narodil v Bratislave. Štúdium na lekárskej fakulte ukončil v roku 1932, popri medicíne vyštudoval aj filozofiu a v roku 1933 získal doktorát z filozofie.

Lekársku prax začal vykonávať na I. chirurgickej klinike v Bratislave, kde pracoval 5 rokov. Bohaté skúsenosti v oblasti chirurgie získal najmä ako vojenský chirurg v Anglicku, kam v roku 1939 emigroval. Počas šiestich rokov pracoval vo viacerých nemocniciach Londýna, jeho odborné úspechy boli ocenené udelením titulu člena Kráľovskej chirurgickej spoločnosti (FRCS).

Po návrate do vlasti v roku 1945 krátko pôsobil v Košiciach, v roku 1946 nastúpil do funkcie primára chirurgického oddelenia v Martine. V roku 1952 začal vykonávať katetrizácie srdca a v apríli 1953 sa pod jeho vedením vykonala úspešná operácia mitrálnej stenózy srdca. Bola to prvá plánovaná operácia srdca na Slovensku. V roku 1961 habilitoval na docenta chirurgie. V roku 1962 významne prispel k založeniu tretej lekárskej fakulty na Slovensku a stal sa

vedúcim jej chirurgickej katedry. V roku 1967 obhájil titul doktora vied a bol menovaný profesorom chirurgie. V januári 1968 bola pod jeho vedením na I. chirurgickej klinike v Martine pomocou ECC prvýkrát úspešne urobená embolektómia arterie pulmonalis pomocou mimotelového obehu v Československu. Je autorom viacerých odborných monografií a odborných článkov.

Profesor Šteiner bol veľmi činorodý a húževnatý človek. Ako mnohonásobný reprezentant Československa v plávaní a vodnom póle bol držiteľom 38 rekordov. Ako reprezentant ČSR vo vodnom póle sa aktívne zúčastnil na Olympijských hrách 1928 v Amsterdame. V roku 1931 získal bronzovú medailu na Majstrovstvách Európy v Paríži a v roku 1932 1. miesto na 100 m voľný spôsob na Veľkej cene Paríža. Ako príslušník židovskej obce účasť na Olympijských hrách 1936 v Berlíne odmietol. Za vynikajúce športové výsledky mu bol udelený titul Zaslúžilý majster športu.

Prof. MUDr. Pavol Šteiner, lekár, kardiochirurg, vysokoškolský pedagóg, odborný publicista a športovec sa počas svojho života tešil veľkej úcte a obdivu svojich spolupracovníkov a širokej lekárskej verejnosti. Vážili si ho za jeho široký rozhľad, ľudskosť a vynikajúcu chirurgickú erudíciu. Zomrel náhle 4. júna 1969 na srdcový infarkt, je pochovaný v Žiline.

Na jeho počesť sa v Martinskej fakultnej nemocnici poriadajú vedecké lekárske podujatie *Šteinerov chirurgický deň*.

In.:

www.osobnosti.sk

<http://enoviny.cvtisr.sk>

Novák, Petr: Šedá literatura a její význam pro uživatele informačních služeb v ČR

In.: Čtenář, 60, 2008. č. 5 s. 147

Šedá literatura nepochybne spadá do okruhu záujmu knižníc všetkých typov a veľkostí. Autor príspevku kladie a zodpovedá na otázky, ktoré v tejto oblasti vyvstávajú. V súčasnosti pracuje Štátna technická knižnica na projekte úložiska, ktoré bude v národnom rozmere najmä elektronickú šedú literatúru uchovávať a prístupovať.

Marvanová, Eva: Web 2.0 – hrozba nebo příležitost pro knihovny ?

In.: Čtenář, 60, 2008. č. 6 s. 183

Príspevok informuje o aplikáciach technológie webu 2.0 do verejných knižníc. Jedná sa o diskutovanú oblasť, ktorá bola témou mnohých českých a zahraničných konferencií. V úvode sú charakterizované hrozby a príležitosti webu 2.0, nasleduje výpočet konkrétnych technológií, v závere sú uvedené niektoré príklady zo zahraničných a českých knižníc, ktoré už aplikovali princípy webu 2.0 v rámci svojich služieb.

Kruszewski, Tomasz: Biblioterapie – léčba četbou

In.: Čtenář, 60, 2008. č. 7 - 8 s. 219

Biblioterapia je medzi bibliologickými vedami veľmi mladou disciplínou. Je to spôsobené tým, že vznikala na základoch psychiatrie a psychológie. Autor v príspevku zachycuje obdobie posledných 100 rokov vývoja tejto disciplíny.

Steinerová, Jela: Informačné systémy v novej paradigme vzdelávania a výskumu

In.: ITlib, 12, 2008. č. 2 s. 4

V príspevku sa analyzujú zmeny vo vedeckej komunikácii ovplyvňujúce systémy a prácu knižníc. Modely využívania

informácií v akademickom informačnom prostredí sú zložitými sociálnymi a technickými systémami. Nová paradigma je založená na informačnom správaní v elektronickom prostredí.

Zemánková, Ladislava: Statistika knihovníckych služeb – informační systém o knihovnách a (nejen) pro knihovny

In.: ITlib, 12, 2008. č. 2 s. 40

Štatistika všetkých knižníc predstavuje zložitý systém, ktorý je možné rozdeliť do subsystémov charakteristických oborovým zameraním knižníc, alebo podľa typu zriaďovateľa. V súčasnej dobe zabezpečuje štátnu štatistickú službu za oblasť kultúry Národné informačné a poradenské stredisko pre kultúru NIPOS. Službu zabezpečuje z poverenia MK ČR a podľa zákona č. 89/1995 Sb., o štátnej štatistickej službe.

Kinčíková, Katarína: Svet digitálnych knižníc... Digitálne knižnice sveta... Digitálny svet knižníc

In.: ITlib, 12, 2008. č. 2 s. 48

Druhý ročník konferencie Digitálna knižnica 2008 si dal za cieľ informovať odbornú komunitu o súčasných trendoch v oblasti digitalizácie, uchovávaní a sprístupňovania digitálnych dát.

Šubová, Jana: Advanced Rapid Library – O informačnom systéme netradične

In.: ITlib, 12, 2008. č. 2 s. 55

Základné informácie o informačnom systéme sú dostupné na webovom sídle firmy www.cosmotron.cz. Autorka príspevku využíva priestor trochu inak, prináša pohľad ako členky tímu, ktorý sa podieľa na jeho správe a vývoji ako aj pohľad používateľky, ktorá sa s ARL musela naučiť pracovať.

Janovská, Darina: Elektronické služby knižnic – služby v ére internetu

In.: ITlib, 12, 2008. č. 3 s. 5

Elektronické služby predstavujú nový druh informačných služieb knižnic založených na sprostredkovaní informácií cez internet. Aj keď v súčasnosti neexistuje ich presne vymedzená definícia, v podstate ich možno rozdeliť na tri skupiny, podľa toho, akú informáciu poskytujú používateľovi: referenčné služby, zdrojové služby, syntetické služby.

Halienová, Zuzana: Poskytovanie elektronických služieb v knižnici

In.: ITlib, 12, 2008. č. 3 s. 14

Elektronické služby (e-služby) v knižnici už niekoľko rokov prechádzajú obrovskými zmenami a rozšírili sa na neuveriteľne široké spektrum služieb, ako napr. elektronický katalóg, plne automatické výpožičky, prolongácia výpožičiek, elektronická evidencia a pod. Používateľ už bežne komunikuje s knižnicou prostredníctvom e-pošty, internet sa každým dňom pretvára a naberá nové intenzívne prvky. Tie sa v poslednom čase začali označovať ako web 2.0.

Janovská, Darina: 9. zasadnutie Národnej komisie pre služby

In.: ITlib, 12, 2008. č. 3 s. 17

Národná komisia pre služby na svojom 9. zasadnutí v dňoch 17. – 18. 6. 2008 v nových priestoroch CVTI SR v Bratislave riešila nasledovné okruhy: knižničné portály v SR, zavedenie eura na Slovensku, medziknižničné výpožičné služby, služba – Spýtajte sa knižnice atď.

Maixnerová, Lenka: 11. evropská konference EAHIL

In.: Lékařská knihovna, 13. 2008. č. 3 s. 5

Program Konferencie EAHIL, ktorá sa konala v Helsinkách (Fínsko) pod názvom „Smerom k novým informačným priestorom – inovácia a renovácia“ tvorili workshopy, plenárne zasadania, na ktorých

odzneli prednášky k najzávažnejším témam lekárskeho a zdravotníckeho knihovníctva. Česká republika bola zastúpená 7 účastníkmi.

Wanik, Krystyna: Mobing v knižniciach a ako proti nemu bojovať

In: Knižnica, 9, 2008. č. 8. s. 36

Jav označený ako mobing je medzi zamestnancami známy už dávno, ale systematicky sa ním začali zaoberať až v 90. rokoch 20. storočia. Konflikty na pracoviskách sú špecifické tým, že vznikajú medzi ľuďmi, ktorí vzájomne spolupracujú pri plnení rozličných úloh v rámci inštitúcie. Konfliktom na pracoviskách sa nedá vyhnúť. Hovorí sa, že mobing je trestom za úspech. Zvyčajne je namierený proti kreatívnym jedincom, ktorí dbajú na osobný rozvoj, bývajú hnacou silou pozitívnych zmien.

Mušutová, Zita: Zavedenie eura v knižniciach

In: Knižnica, 9, 2008. č. 9. s. 3

Príspevok naväzuje na predchádzajúcu informáciu uverejnenú v čísle 8. Príspevok PhDr. Mušutovej z Národnej banky Slovenska prednesený na seminári v Univerzitnej knižnici v Bratislave podáva širší pohľad na problematiku európskej meny a na jej zavedenie v Slovenskej republike.

JUBILEÁ PRACOVNÍKOV KNIŽNÍC

Ďakujeme touto cestou za doteraz vykonanú prácu pracovníčkam lekárskejších knižníc zdravotníckych zariadení, ktoré v tomto roku dovŕšili významné pracovné a životné jubileá.

35 ročné pracovné jubileum

♣ **Kvetoslava Jablonská**
Lekárska knižnica NsP v Humennom

Pri svojom 35. výročí pracovného jubilea Kvetoslava Jablonská spomína:

Do lekárskej knižnice v Nemocnici s poliklinikou v Humennom som nastúpila 10. 9. 1973. Svojimi dlhoročnými skúsenosťami som sa podieľala a stále podieľam na vzdelávaní lekárov a stredných zdravotníckych pracovníkov v našom zariadení. Som akousi pamätnicou knižnice. Popri mne sa vystriedalo viacero pracovníkov, ktorí prišli a zas odišli a ja stále ostávam verná tejto zaujímavej práci. Zažilo som niekoľko premien a sťahovaní knižnice, na ktoré sa nedá zabudnúť. Zažila som rozmach knižnice i pomalý úpadok. Z 5 miestností, ktoré knižnica vlastnila sa v súčasnosti kliesnim v jednej založenej regálmi. Od septembra 2004 pracujem na 0,5 úväzok.

Počas nepretržitých 35 rokov práce na jednom pracovisku získala pani Jablonská cenné odborné i praktické skúsenosti, ktoré boli a sú základom jej svedomite vykonávanej práce pri vzdelávaní lekárov a zdravotníckych pracovníkov.

30 ročné pracovné jubileum

♣ PhDr. Viera Kiková

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice F. D. Roosevelta
v Banskej Bystrici

V lekárskej knižnici pracuje od roku 1978. Funkciu vedúcej lekárskej knižnice vykonáva od roku 1982. Pod jej vedením sa knižnica zameriava na poskytovanie základných a špecializovaných knižnično-informačných služieb. Každoročne je v knižnici vypracovaných viac ako 200 odborných rešerší, vrátane citačných, pre používateľov sú poskytované odborné konzultácie. Počas dlhoročnej odbornej praxe sa vždy snažila o maximálne uspokojovanie požiadaviek používateľov, k čomu viedla i svoje kolegyne. Podľa jej vyjadrenia práca s medicínskymi informáciami je fascinujúca v tom zmysle, že človek vidí výsledky svojej práce a keď prostredníctvom nej sa pomohlo aspoň jednému pacientovu k uzdravenia, tak to stálo zato.

10 ročné pracovné jubileum

♣ Bc. Ľubica Korgová

Lekárska knižnica Fakultnej nemocnice v Nitre

Do lekárskej knižnici nastúpila v roku 1998 s cieľom vybudovať knižnicu na princípoch aktuálnych informačných technológií. Na základe dosiahnutých výsledkov možno skonštatovať, že počas uplynulého obdobia sa p. Korgovej podarilo vybudovať knižnicu, ktorá poskytuje vysoko odborné knižnično-informačné služby lekárom, zdravotníckym pracovníkom a študentom. Ako členka redakčnej rady bulletinu InfoMedLib sa aktívne podieľa na zostavovaní jednotlivých čísiel. Popri zamestnaní úspešne absolvovala štúdium aplikovanej etiky na Univerzite Konštantína filozofa v Nitre, v súčasnosti pokračuje v magisterskom štúdiu – odbor etická expertíza a etické poradenstvo.

ĎAKUJEME

V mesiaci október t. r. sa náš dlhoročný, i keď mladý, kolega Peter Hroch vydal na svoju novú profesionálnu dráhu. Po takmer 13 rokoch opustil knihovnícke povolanie, ktoré dlhoročne vnímal ako svoje poslanie a vrhol sa do neznámych vôd nového zamestnania.

Do knižnice nastúpil Peter v rámci projektu verejno-prospešných prác dňa 15. 2. 1996 a pracovne bol zaradený na oddelenie akvizície a spracovania fondov. I keď nebol na začiatku knihovník, s úspechom zvládol funkciu menného katalogizátora. Absolvoval rekvalifikačný knihovnícky kurz v CVTI ako i mnohé ďalšie odborné školenia na správne používanie katalogizačných pravidiel AACR2 a formát UNIMARC v praxi. Za tie roky jeho pôsobenia v knižnici sa stal z neho odborník v spracovaní menných autorít, ktorý tiež spolupracoval pri správe knižnično-informačného systému Rapid Library i Advanced Rapid Library.

V roku 2006 po úspešnom absolvovaní prijímacích skúšok na Katedre knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského siahol po akademickom titule a stal sa z neho externý študent. Na jeho ceste za poznaním sme ho s napätím sledovali i podporovali. Tak ako zvládol prvé dva ročníky, veríme, že zvládne a úspešne ukončí svoje bakalárske štúdium. A potom, možno sa i ku knihovníctvu opäť vráti.

Želáme mu veľa pracovných úspechov na novej ceste a ďakujeme za jeho pôsobenie v našej knižnici.

Pracovníčky SILK

INFORMATIO MEDICATA 2008

Marta Weissová, Slovenská lekárska knižnica v Bratislave

Ústredná knižnica Semmelweisovej univerzity si v tomto roku pripomína 180 výročie svojho vzniku. Od roku 1828 stojí v službách vzdelávania, výskumu a liečenia Semmelweisovej univerzity, ktorej zakladateľom bol Schordann Zsigmond, a ktorá nesie pomenovanie po významnom lekárovi Ignácovi Semmelweisovi.

Knižnica si po dlhé desaťročia zachovala svoje poslanie, byť nápomocnou pre rozvoj lekárskeho vied a medicíny poskytovaním čo najúčinnejších informácií.

INFORMATIO MEDICATA

V dňoch 25. – 26. 9. 2008 sa v Budapešti konala medzinárodná konferencia INFORMATIO MEDICATA 2008, organizátormi ktorej boli Asociácia maďarských lekárskeho knižníc, Ústredná knižnica Semmelweisovej univerzity a Vedecká veterinárna knižnica.

Konferenciu slávnostne otvorila predsedníčka Asociácie maďarských lekárskeho knižníc Dr. Vasas Lívia, PhD.

Cieľom konferencie, na ktorej sa zúčastnili odborníci z radov lekárov, lekárníkov, veterinárov a pracovníkov lekárskeho knižníc bolo prezentovanie najnovších poznatkov v odbore lekárskeho vied, liečby a liečebných postupov, a výsledkov bádání v týchto odboroch.

Významné boli aj informácie pracovníkov lekárskejších knižníc o poskytovaných knižnično-informačných službách, prieskumoch čitateľských potrieb, vzdelávaní knižničných pracovníkov, ako aj informácie o najnovších medicínskych databázach a ich využívaní v praxi lekárskejších knižníc v Maďarsku.

Téma konferencie Informatio Medicata svedčí o dôležitosti lekárskejších a medicínskych informácií, sprostredkovateľmi ktorých sú vo veľkej miere aj lekárske knižnice. Na konferencii boli prezentované najnovšie výsledky výskumov z oblasti správnej výživy, výskumu rakoviny, škodlivosti slnečného žiarenia a iných onemocnení.

Z odborných prednášok v knižnično-informačnej oblasti boli zaujímavé témy: Digitalizácia fondov, Kompetencie knihovníkov v rámci 7-ročného ďalšieho vzdelávania, Virtuálne zdravotnícke informácie pre odborníkov a laickú verejnosť a ďalšie.

Na konferencii odznelo 33 odborných prednášok a prezentácií, účastníci počas trvania konferencie mali možnosť prezrieť si produkty renomovaných domácich i zahraničných vystavovateľských firiem, ako napr. EX-LH, INTERACTA, MTA SZTAKI, CABI, EBSCO, Minerva, Elsevier, ProQuest, SUWECO a ďalších.

EDIČNÁ ČINNOSŤ NCZI

Národné centrum zdravotníckych informácií a štatistiky v Bratislave vydáva publikácie zaradené do štyroch samostatných edícií: *Edícia Zdravotnícka štatistika*, *Edícia ročeniek* a *Edícia analytických publikácií* sú pripravované na základe zdravotníckych údajov za bežné kalendárne roky spracované v rámci Centrálného zdravotníckeho informačného systému (CenZIS). Publikácie spracované v Slovenskej lekárskej knižnici vychádzajú v *Edícii slovenskej lekárskej knižnice*.

Publikácie sú prístupné v tlačenej a elektronickej forme. Prehľad aktuálne vydávaných publikácií sa nachádza na stránke www.nczisk.sk

Edícia Zdravotnícka štatistika

- Ambulantná dermatovenerologická starostlivosť
- Ambulantná starostlivosť o deti a dorast
- Ambulantná starostlivosť – pneumológia a ftizeológia
- Anestéziologicko-resuscitačná činnosť a činnosť záchranej služby
- Činnosť diabetologických ambulancií
- Činnosť klinickej onkológie
- Činnosť v kardiologických ambulanciách SR
- Choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania
- Kúpeľná starostlivosť
- Nefrologická starostlivosť a liečba nahradzujúca funkciu obličiek
- Neodkladná chirurgická pomoc pri niektorých chorobách
- Pohlavné choroby
- Potraty
- Psychiatrická starostlivosť
- Samovraždy a samovražedné pokusy
- Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky
- Starostlivosť o ženu
- Stomatologická starostlivosť
- Stredné zdravotnícke školy v školskom roku .

- Štatistika hospitalizovaných
- Vrodené chyby

Edícia ročeniek

- Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky
Člení sa na kapitoly:
 - Demografia
 - Zdravotný stav obyvateľstva
 - Sieť a činnosť zdravotníckych zariadení
 - Zamestnanci a zdravotnícke školstvo
 - Ekonomické ukazovatele
 - Medzinárodné porovnania

Edícia analytických publikácií

- Incidencia zhubných nádorov v SR za rok...
- Drogová závislosť – liečba užívateľa drog v SR

Objednávky publikácií:

*Národné centrum zdravotníckych informácií
Publikačné oddelenie*

*Lazaretská 26, 811 09 Bratislava
tel.: 02/57269 301
fax: 02/52635 490
e-mail: daniela.brasenova@nczisk.sk*

Edícia Slovenskej lekárskej knižnice

- InfoMedLib. Bulletin SILK
- Štatistický prehľad činnosti lekárske knižníc za rok...
- Zoznam časopisov objednaných a dochádzajúcich do SILK v roku...
- Zoznam zahraničných biomedicínskych časopisov dochádzajúcich do SR v roku...
- Slovenské lekárske periodiká

Publikácie edície SILK sú bezplatne zasielané do všetkých lekárske knižníc v SR.

SPRÁVNA VÝŽIVA A ZDRAVÝ SPÔSOB ŽIVOTA (výber z web stránok na internete)

*Každá zložka ľudskej stravy pôsobí na telo človeka
a určitým spôsobom ho mení.*

*Od týchto zmien závisí celý jeho život ;
či bude zdravý, chorý alebo sa zotaví “*

Hippokrates

Zdravie je nesporne najväčším bohatstvom človeka. Problematika zdravia sa dotýka každého ľudskeho jedinca. Dobré zdravie je predpokladom duševnej i telesnej rovnováhy, harmonických vzťahov a vzájomného spolužitia. Obzvlášť dôležité sú správne stravovacie návyky u detí, pretože zdravá strava podporuje ich normálny telesný a duševný vývin. Na tému zdravia, zdravého spôsobu života, správnej životosprávy, bolo vydaných nespočetné množstvo odborných publikácií, z ktorých je veľa dostupných i v Slovenskej lekárskej knižnici v Bratislave. Okrem knižných publikácií nám aj internet ponúka veľký výber stránok, ktoré sú zamerané na správnu životosprávu, zdravú výživu a stravovanie dospelých a detí, konzumáciu bio potravín, liečivých bylín, prostriedkov vyrobených z prírodných surovín atď.

www.amazonas.sk

Spoločnosť Amazonas s. r. o. sa zaoberá distribúciou a exportom prípravkov zdravej výživy z Južnej Ameriky, Číny a členských štátov EU. Najdôležitejšiu zložku sortimentu firmy tvoria peruánske výživové doplnky, hlavne z rastliny Uncaria Tomentosa a ženšenové produkty z Číny.

www.arcadiamedica.sk

Arcadia Medica – Centrum pre zdravý životný štýl v Piešťanoch je na Slovensku jedinečné zariadenie, ktoré ponúka všestranné riešenie problematiky nadváhy, obezity a zdravého životného štýlu. Ponúka aj

poradenstvo stravovacích zvyklostí – rozbor potravín a nové zdravé receptúry.

www.biomajak.sk

Bio maják zameriava svoju činnosť na sprostredkovanie informácií a ponuku produktov, ktoré pôsobia liečivo. Ponuka stránky je zameraná na prírodné prostriedky – bio potraviny, liečivé byliny a prostriedky vyrobené z prírodných surovín.

www.dia.sk

Časopis Diabetik v rámci svojich pravidelných rubriek informuje o zdravom spôsobe života, výžive, duševnom zdraví, prvej pomoci a ďalších zaujímavých témach.

www.flora.sk

Hlavné zásady zdravej výživy, správne stravovanie, zdravý jedálniček, význam konzumácie zeleniny a ovocia ako lieku, ako aj iné zaujímavé a poučné témy prináša táto stránka.

www.chudnutie-ako.sk

Bez nezmyselných diét, bez hladovania, ponúka táto stránka návody na zdravé chudnutie

www.mliekoshop.spol.sk

Mlieko a mliečne výrobky sú pre život človeka takmer nenahraditeľné. Kozie mlieko je biologicky cenným nápojom, ktoré okrem minerálnych solí a vitamínov obsahuje množstvo bielkovín. V e-shope je predstavené a ponúkané kozie bio mlieko, ktoré je vhodné pre alergikov, diabetikov ako aj pre ľudí zatŕažených civilizačnými chorobami.

www.moliklub.sk

Nezdravá strava a nadváha sú štartovacou čiarou pre mnohé ochorenia. V podstate všetky choroby majú nejaký súvis s našou stravou, hmotnosťou a životným štýlom. Rôzne diéty na chudnutie často nevedú k žiadnemu pozitívnemu výsledku.

www.nadoma.cz

Stránka populárnou formou informuje o najčastejšie diskutovanej téme – zdravom životnom štýle a správnej životospráve. Ponúka i recepty zdravej výživy.

www.oblubenerecepty.webgarden.cz

Stránka ponúka okrem množstva receptov, aj recepty na zdravú výživu, poradenská rubrika je zameraná na výživu a vitamíny ako aj na chudnutie zdravo a efektívne.

www.planetafood.sk

Zdravú stravu, potravinové doplnky a bio potraviny ponúka on line internetový obchod www.planetafood.sk. V predajniach Planeta Food v Bratislave a Žiline je široká ponuka všetkého sortimentu, čo patrí do zdravej kuchyne.

www.praxismedia.sk

Internetové noviny Praxis vydavateľstva Praxis-Media s. r. o. prinášajú informácie o zdravom životnom štýle, receptúry správneho stravovania ako aj užitočné rady ako predchádzať chorobám.

www.rama.sk

Stránka prináša najnovšie odporúčania a trendy v oblasti správnej výživy. Informuje o vlastnostiach jednotlivých tukov a odporúča používanie predovšetkým rastlinných tukov.

www.reduktip.sk

Stránka je zameraná na zásady správnej výživy a životosprávy v súvislosti s udrжанím hmotnosti, resp. ponúka komplexný program znižovania hmotnosti. Na stránke je ukázkový jedálniček s energetickou hodnotou 5000 kJ ako aj tabuľky energetických hodnôt.

www.svetjedla.sk

Technológiu prípravy jedál, spracovanie a výrobu biopotravín, ekologické pestovanie rastlín, ale aj zaujímavosti z oblasti zdravej výživy a recepty ponúka uvedená stránka.

www.vepy.sk

K hlavným princípom zdravej životosprávy patrí nielen správne stravovanie, ale aj veľa pohybu, šport a výdatný spánok. Správna životospráva v kombinácii s pohybom má veľké výhody pre zdravotný stav človeka. Stránka ponúka produkty zdravej výživy, recepty a chuťovky ako aj zaujímavosti z oblasti zdravej výživy.

www.vyzivadeti.sk

Aby telo správne fungovalo, potrebuje denne prijímať správne potraviny. Osobitne to platí pre deti, pretože len zdravá strava podporuje ich telesný a duševný vývin. Takmer 40 % detí nekonzumuje pravidelne raňajky, z toho 17,2 % neraňajkuje vôbec – sú to čísla, ktoré alarmujú. On line poradňu v otázkach správnej výživy detí zastrešujú špecialisti na zdravú výživu v spolupráci s detským psychológom.

www.vitalitanet.sk

Stránka mesačníka VITALITA, ktorý je zameraný na zdravý a pohodový život. Vo svojich stálych rubrikách prináša okrem iného aj informácie z oblasti zdravej výživy, stravovania a pohybových aktivít.

www.vyziva.php5.sk

Stránka cez vyhľadávač Google ponúka ďalšie možnosti vyhľadávania informácií v rubrikách: strava, diéty, chudnutie, vitamíny a fitness produkty.

www.vyziva.vyrobce.cz

V súčasnom období sa dostáva do popredia nový trend Wellness, ktorý sa zaoberá starostlivosťou o človeka, o jeho fyzické a duševné zdravie. Zahŕňa v sebe štyri oblasti: kontrolu váhy, optimálnu výživu, fitness pohyb a kontrolu stresu.

www.zdrava5.sk

Zdravá výživa detí je predpokladom ich vývinu a rastu. Je dôležité ísť deťom príkladom, naučiť ich ku konzumácii zeleniny a ovocia už od útleho veku nie prinútením, ale vytvoriť z konzumácie jedla príjemný zážitok.

www.zdrave-chudnutie.sk

Stránka ponúka možnosti nielen rýchleho ale aj zdravého chudnutia na základe programu ShapeWorks, ktorý vyvinuli renomovaní americkí vedci. Ponúka aj produkty na zlepšenie rôznych funkcií organizmu.

www.zdravie-vyziva.sk

Zdravie = zdravá výživa. Zdravá výživa je základom toho, že zdravie človeka vydrží po celý život, ona určuje, či celý život prežijeme aktívne v plnom zdraví.

Stránka ponúka riešenie zdravotných problémov použitím prípravkov na prírodnej báze, prostredníctvom zelených potravín – šťavou z lístkov mladého jačmeňa a sladkovodnou riasou chlorellou pyrenoidosou.

www.zizdravo.sk

Stránka občianskej iniciatívy *Ži zdravo*, ktorej cieľom je vytvorenie spoločného kódexu správania sa spracovateľov potravín, ktorý je voči spotrebiteľovi férový a nabáda ho k aktívnemu vyhľadávaniu zdravého spôsobu života, s ktorým logicky súvisí aj jeho jedálny lístok.

Zostavila: Marta Weissová
weissova@slk.gov.sk
Občianske združenie MEDLIB
Lazaretská 26
811 09 Bratislava

Od 1. 12. 2008 Slovenská národná knižnica bude ponúkať rozšírený modul Knižnično-informačného systému pre malé a stredné knižnice (KIS MaSK) web katalóg

- správa užívateľského konta (aktuálny výpožičný stav, upozornenie na nedodržanie doby vrátenia, história výpožičiek, štatistiky sledovaných ukazovateľov)
- Medziknižničná výpožičná služba
- Rezervácia dokumentov cez web

Objednávky na KIS MaSK môžete zasielať:

Ing. Emil Rišian

Slovenská národná knižnica

Nám. J. C. Hronského 1036 01 Martin risian@snk.sk

043/4132993 0915/990243

V objednávke treba uviesť nasledovné údaje:

Názov:

So sídlom:

Zastúpená:

Bankové spojenie:

Číslo účtu:

IČO :

DIČ :

Verzia: jednužívateľská: 2500 Sk

multilicencia sieťová: 3000 Sk

Počet knižničných jednotiek:

do: 10.000 ročný poplatok 2.000 Sk

do: 20.000 ročný. poplatok: 4.000 Sk

do: 30.000 ročný. poplatok: 6.000 Sk

Je potrebné označiť, o akú verziu máte záujem a uviesť počet knižničných jednotiek!

Charakteristika a štruktúra systému

Určenie:

- pre malé a stredné knižnice, ktoré nemajú trvalý prístup na internet

- bol vyvinutý za účelom katalogizácie spojený s výpožičným procesom
- pracuje na báze WINISISu
- doporučený operačný systém WINDOWS XP
- pracuje v jednopoužívateľskej verzii ako aj v sieťovej verzii
- komunikačný formát štand. ISO 2709
- štruktúra záznamu MARC21

Vylepšenia KIS MaSKu - Upgrade 2006

V programe su upravené a pridané predovšetkým tieto veci:

1. navigácia s vysvetlivkami pri katalogizácii a výpožičkách v stavovom (spodnom) riadku formulárov
2. podrobnejšie štatistiky výpožičného systému
3. podklady pre štatistiky knižničného fondu (žánrová)
4. viac vyhľadávacích kritérií
5. pridané polia pre evidenciu revízných údajov a vyradovania
6. upravené výstupné formáty (aj terminológia)
7. podrobnejšie nové manuály sú umiestnené aj v menu WINISISu ako pomôcka

Systém sa skladá z niekoľkých databáz, ktoré sú vzájomne prepojené podľa funkcií:

- databáza SNK
- databáza výpožičiek
- databáza - lokálny katalóg

pomocné databázy:

- databáza autorít
- databáza MDT
- databázy rôznych kódov napr. rolí autorov, jazykov atď.

M

☞ **medzinárodné desatinné triedenie - MDT** (en Universal Decimal Classification, UDC) – univerzálny hierarchicky usporiadaný triediaci systém používajúci desatinnú notáciu pre indexovanie všetkých druhov dokumentov, ktoré majú vzťah k jednotlivým oblastiam ľudského poznania. Delí sa na 10 základných tried (*J. Steinerová*).

☞ **medzinárodné patentové triedenie – MPT** (en Universal Patent Classification, UPC) – hierarchický selekčný jazyk, ktorý slúži na ukladanie a vyhľadávanie informácií o patentoch a vynálezoch (*J. Steinerová*).

☞ **medzinárodné štandardné číslo knihy – ISBN** (en International Standard Book Number) – jednotné a jednoznačné medzinárodne prijaté identifikačné číslo knihy, vydanej určitým vydavateľom. Prideluje ho národná agentúra ISBN (*Z. Jurčacková*).

☞ **medzinárodné štandardné číslo seriálovej publikácie – ISSN** (en International Standard Serial Number) – jednotné a jednoznačne medzinárodne prijaté identifikačné číslo seriálovej publikácie, ktoré sa prideluje v súlade s medzinárodným štandardným číslovaním seriálových publikácií (*Z. Jurčacková*).

☞ **medzinárodný štandardizovaný bibliografický popis – ISBD** (en International standard bibliographic description) – súbor medzinárodne unifikovaných pravidiel uvádzajúcich prvky bibliografického popisu dokumentu (*Z. Jurčacková*).

☞ **menná katalogizácia, menné spracovanie, menný popis** (en cataloguing) – činnosť zameraná na tvorbu hlavných záznamov a odkazov pre menný katalóg a aj na organizáciu a redakciu menného katalógu (*Z. Jurčacková*).

☞ **menné záhlavie, záhlavie** (en heading) – slovo, alebo niekoľko slov tvoriacich začiatok záznamu pre menný katalóg, alebo inú menne usporiadanú zostavu. Je súpisným údajom pre menný katalóg (*Z. Jurčacková*).

☞ **menný katalóg** – katalóg knižnice v lístkovej forme obsahujúci záznamy abecedne usporiadané podľa menných záhlaví (*Z. Jurčacková*).

☞ **metainformácia** (en metainformation) – informácia, ktorá je v transformačnom vzťahu s inou informáciou. Je nástrojom popisu tejto informácie a prostriedkom na jej uloženie (*A. Čabrunová*).

☞ **metodické služby** (en methodics services) – druh → knižničných a informačných služieb. Sú výstupom a finalizáciou metodického činnosti metodických oddelení. Ich prostredníctvom sa tiež sprístupňujú výsledky vnútroinštitucionálnej a medziinštitucionálnej metodického činnosti (*M. Matthaidesová*).

☞ **metodik** – **1.** špecialista v metodike určitého odboru alebo úseku spoločenskej praxe, ktorý usmerňuje a riadi prácu jednotlivcov alebo skupín, **2.** špecialista v metodike knižnično-informačných disciplín, ktorý usmerňuje a riadi odbornú prácu jednotlivcov, skupín, organizačných jednotiek v inštitucionálnej základni odboru (*Elena Sakalová*).

☞ **Microsoft Internet Explorer** – populárny browser webovských stránok. – Má podobné funkcie ako Netscape Communicator (*Soňa Makulová*).

☞ **Microsoft Office** – súhrn produktov Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Powerpoint, Microsoft Mail a Microsoft

Access v jednom balení – Produkt firmy Microsoft (*Soňa Makulová*).

☞ **Microsoft Windows** – nastavba operačného systému →MS-DOS určená pre komfortnejšie a univerzálnejšie ovládanie počítača a aplikácií. Ovládanie je založené na grafickom používateľskom prostredí, používa sa väčšinou myš (*Soňa Makulová*).

☞ **miestny zoznam** (en shelf list) – sekundárna pomôcka, ktorá obsahuje záznamy o dokumentoch knižničného fondu usporiadané v takom poriadku, v akom sú dokumenty vo fonde uložené. Je nástrojom evidencie stavania knižničného fondu (*M. Marta Nováková*).

☞ **mikrofilm** (en microfilm) – pamäťové obrazové médium, ktoré má všetky mechanické, fyzické a chemické vlastnosti potrebné na vypracovanie mikrozáznamu (*J. Lipták*).

☞ **mikrofiš** – listový film s maticovým (súradnicovým) usporiadaním mikrozáznamov do riadkov a stĺpcov. – Tvoria základ fondu mikrografických médií v oblasti vedecko-technických informácií a v knihovníctve (*J. Lipták*).

☞ **mikrografické služby** (en micrographics services) – spracovanie a sprístupňovanie výstupov mikrografie – súhrnného označenia pre spôsoby vyhotovovania a rozmnožovania mikrozáznamov, získaných rôznymi reprografickými (*M. Matthaeidesová*).

☞ **mikrokarta** (en microcard) – spojenie mikrozáznamu listu dokumentu s mechanickým nosičom, najčastejšie s nepriesvitnou podložkou (*J. Lipták*).

☞ **mikrokópia** (en microcopy) – duplikát, kópia mikrografického média, ktorá slúži na praktické využívanie v informačnej činnosti (*J. Lipták*).

☞ **minuskula** – **1.** (paleografia) – malé písmená v systéme štyroch liniek. – Vznikli v antike z majuskuly v úsilí zrýchliť písanie.
2. (polygrafia) – malé písmená abecedy (*J. Genzor*)

Spracované podľa publikácie: Katuščák, Dušan: Informačná výchova: terminologický a výkladový slovník odbor knižničná a informačná veda /Dušan Katuščák, Marta Matthaeidesová, Marta Nováková ...[et al.]. – Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1998. 375 s. (Terminologický a výkladový slovník; zv. 6) ISBN 80-08-02818-1: Sk 266.00 100/99 KDI BAA006 ISSN 1335 – 3403

REGISTRE

TEMATICKÝ REGISTER

(tematický okruh, strany, číslo časopisu, rok)

ASOCIÁCIE, SPOLKY, ZDRUŽENIA

- * asociácia maďarských lekárskech knižníc (MOKSZ) 43-44/1/2008
- * Liga proti reumatizmu 23-26/2/2008

INTERNET

- * WEB 2.0 41-42/1/2008
- * lekárske knižnice na internete 27-32/2/2008
- * správna výživa na web stránkach 46-50/2/2008

INFOMEDLIB

- * Mgr. Marie Sršňová – členka redakčnej rady 22-23/1/2008
- * Bc. Ľubica Korgová – členka redakčnej rady 15-17/2/2008

JUBILEÁ PRACOVNÍKOV KNIŽNÍC

- * pracovné jubileá pracovníkov LK 34 – 40/1/2008
- * pracovné jubileá pracovníkov LK 39-41/2/2008

LEKÁRSKE KNIŽNICE V SR

- * sú lekárske knižnice potrebné ? 10-17/1/2008
- * lekárska knižnica FNsP FDR v Banskej Bystrici 26-27/1/2008
- * etika v knižnici 19-21/2/2008
- * Deň duševného zdravia 22-23/2/2008

LEKÁRSKE PERIODIKÁ

- * slovenské lekárske periodiká - aktualizácia 19-21/1/2008
- * slovenské lekárske periodiká – aktualizácia 18/2/2008

MEDLIB – občianske združenie

- * 2 % daň – poďakovanie 45/1/2008
- * jubilujúce OZ MEDLIB 10-14/2/2008

NÁRODNÉ CENTRUM ZDRAVOTNÍCKYCH INFORMÁCIÍ

- * edičná činnosť 44-45/2/2008

RADÍME A INFORMUJEME

- * zálohovanie dát 24-25/1/2008
- * informujeme sa navzájom 25/1/2008

SYMPOZIÁ, SEMINÁRE, KONFERENCIE

- * INFORMATIO MEDICATA, Budapest 42-43/2/2008
- * Informácie ako prostriedok existencie – prednáška 8-10/2/2008

ŠTATISTIKA LEKÁRSKÝCH KNIŽNÍC

- * prehľad činnosti lekárskeho knižničného zväzu v SR za rok 2007 1 – 9/1/2008

TERMINOLOGICKÉ OKIENKO

- * výber – M 46 – 48/1/2008
- * výber – M 53-56/2/2008

VÝSTAVY

- * Svet pre všetkých 4-7/2/2008

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

- * bibliografie významných osobností medicíny 18/1/2008
- * prof. MUDr. Jozef Černáček, DrSc 28-30/1/2008
- * prof. MUDr. Pavol Šteiner 33-34/2/2008
- * prof. MUDr. Ján Štefanovič, DrSc 1-3/2/2008

Z ODBORNEJ TLAČE

- * anotácie – slovenská a česká odborná tlač – výber 31-33/1/2008
- * anotácie – slovenská a česká odborná tlač – výber 35-38/2/2008

MENNÝ REGISTER

(autor, strany, číslo časopisu, rok)

HRČKOVÁ, Ludmila

24-26/2/2008

KIKOVÁ, Viera

26-27/1/2008

KORGOVÁ, Ľubica

24-25/1/2008, 25/1/2008, 15-17/2/2008, 19-21/2/2008

MAKULOVÁ, Soňa

41-42/1/2008

SRŠŇOVÁ, Marie

22-23/1/2008

ŠKORVANKOVÁ, Gabriela

8-10/2/2008

ŠTALMAŠEKOVÁ, Bela

19-21/1/2008, 18/2/2008

TOMAŠOVÝCH, Soňa

22-23//2/2008

WEISSOVÁ, Marta

1-9/1/2008, 10-17/1/2008, 18/1/2008, 28-30/1/2008,
31-33/1/2008, 34-40/1/2008, 43-44/1/2008, 45/1/2008,
46-48/1/2008, 1-3/2/2008, 4-7/2/2008, 33-34/2/2008, 35-38/2/2008,
39-40/2/2008, 42-43/2/2008, 46-50/2/2008

ŽILOVÁ, Marta

10-1427-32/2/2008

InfoMedLib

Bulletín Slovenskej lekárskej knižnice

Redakčná rada:

Bc. Ľubica Korgová, Mgr. Zuzana Onderová,
PhDr. Miriam Pekníková, Mgr. Marie
Sršňová, Soňa Tomašových, Ing. Irina
Fialková, Marta Weissová

Ročník	9
Číslo	2
Zodpovedný redaktor PhDr. Marta Žilová	
Výkonný redaktor	Marta Weissová
Vydalo	NCZI - Slovenská lekárska knižnica
Miesto vydania	Bratislava
Rok vydania	2008
Počet strán	63
Náklad	150 exemplárov

ISSN 1335-5759

Publikácia neprešla jazykovou úpravou